

Komunitární programy - finanční nástroj Evropského společenství

*Vladislava Jedličková**

1 Úvod

Evropská unie vznikla v padesátých letech 20. století jako Evropské hospodářské společenství. Jejími zakladateli bylo šest členských států: Belgie, Francie, Itálie, Lucembursko, Německo a Nizozemsko. Vytvořily nový způsob spolupráce za účelem dosažení společných zájmů, který byl založen hlavně na ekonomickém propojení. V roce 1973 se k nim přidalo Dánsko, Irsko a Spojené království, v roce 1981 Řecko a v roce 1986 Španělsko a Portugalsko. Po sjednocení Německa v roce 1990 se součástí EU staly i východoněmecké spolkové země.

V roce 1992 získaly orgány Společenství díky nové smlouvě další odpovědnost a byly zavedeny nové formy spolupráce mezi vládami členských států, čímž vznikla Evropská unie jako taková. V roce 1995 se EU rozšířila o Rakousko, Finsko a Švédsko.

V roce 2004 přistoupily Česká republika, Estonsko, Kypr, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Malta, Polsko, Slovensko a Slovinsko a v roce 2007 Bulharsko a Rumunsko. Tři kandidátské země – Chorvatsko, Turecko a bývalá jugoslávská republika Makedonie – požádaly o členství v Evropské unii.

V každém členském státě EU tvoří část obyvatelstva lidé z jiných zemí, většinou s úzkými historickými vazbami na danou hostitelskou zemi. Evropská unie se domnívá, že etnická a kulturní rozmanitost je velice důležitá a propaguje toleranci, respekt a vzájemné porozumění.

Rozloha Evropské unie je menší než rozloha poloviny Spojených států, ale počet obyvatel EU je o 50 % vyšší. Svou rozlohou se země velmi liší, největší je Francie a nejmenší je Malta. V počtu obyvatel je EU na třetím místě na světě po Číně a Indii.

Počet obyvatel vzrůstá v důsledku současného působení dvou faktorů: přirozeného růstu (tj. více lidí se rodí než umírá) a čisté migrace (tj. více lidí do EU přichází než z ní odchází). V současné době roste počet obyvatel EU zejména díky čisté migraci.

Evropská unie (EU) je tedy svazek demokratických evropských zemí, které se zavázaly ke společnému úsilí o mír a prosperitu. EU není (super)státem, ani klasickou organizací pro mezinárodní spolupráci. Členské státy Unie vytvořily společné orgány, na které přenesly část své suverenity, takže rozhodnutí o určitých záležitostech společného zájmu lze přijímat demokraticky na evropské úrovni.

2 Finanční nástroje Evropského společenství

Komunitární programy

Jedním z finančních nástrojů Evropského společenství jsou komunitární programy. KoP jsou finančním nástrojem, které jsou financovány přímo z evropského rozpočtu. Jejich cílem je podpořit mezinárodní spolupráci subjektů z jednotlivých členských zemí v oblastech, které

* Ing. Vladislava Jedličková -studentka doktorského studia; katedry podnikové ekonomiky, Fakulta podnikohospodářská, Vysoká škola ekonomická v Praze

přímo souvisejí s evropskými politikami. Stejně jako programy financované ze strukturálních fondů, jedná se o programy víceleté.

Způsoby realizace komunitárních programů vyplývají z obecných zásad nařízení Rady č. 1605/2002 o finančním nařízení platném pro všeobecný rozpočet Evropských společenství.

Řízení realizace komunitárních programů

Komunitární programy mohou být řízeny:

1. Na centralizovaném základě - tento způsob řízení se může dále dělit na:
 - komunitární programy řízené přímo, tj. Evropskou komisí – jejím příslušným útvarem
 - komunitární programy řízené nepřímo, tj. prostřednictvím subjektu určeného Evropskou komisí
2. Na principu sdíleného řízení. Sdílené řízení je **nová metoda řízení komunitárních programů**. Principem sdíleného řízení je rozdělení pravomocí mezi Evropskou komisí a členský stát EU.

Tento způsob řízení byl do současné doby možný pouze u Evropského zemědělského záručního a podpůrného fondu a u strukturálních fondů.

Prvním komunitárním programem založeném na principu sdíleného řízení v ČR je operační program Solidarita a řízení migračních toků.

Odpovědnost členského státu a Evropské komise při realizaci programu

Odpovědnost za jednotlivé funkce v rámci implementace programu je rozdělena mezi Evropskou komisí a členský stát

Odpovědnost členského státu

Členský stát přijímá zejména opatření k:

- a) Zajištění skutečné realizace a správnosti provedených projektů financovaných z rozpočtu EU
- b) Prevenci řešení nesrovnalostí a podvodů
- c) Vymáhání/navrácení nesprávně vyplacených nebo použitých prostředků nebo prostředků, k jejichž ztrátě došlo z důvodu nesrovnalostí nebo administrativních chyb

Odpovědnost Evropské komise

K činnostem Evropské komise u sdíleného řízení patří zejména:

- a) Kontrola, zda nastavení řídicích a kontrolních systémů v členských státech je v souladu s ustanoveními rozhodnutí v příslušném programu
- b) Ověřování řádného fungování řídicích a kontrolních systémů v členských státech
- c) Právo přerušit nebo pozastavit veškeré platby nebo jejich části provést finanční korekce

Společná odpovědnost členského státu a evropské komise

Společnými silami jsou jak členský stát, tak i EK povinny zajišťovat financování programu, dodržování pravidel publicity, soulad s ostatními politikami Společenství, provádění finančního monitorování a hodnocení programu.

Finanční řízení u programů se sdíleným řízením

Prostředky ze společného rozpočtu EU plynou ke konečnému příjemci pomoci zprostředkovaně Odpovědný orgán poskytuje finanční prostředky. Dle české legislativy je k této činnosti oprávněn pouze správce kapitoly.

Funkci Odpovědného orgánu plní příslušné ministerstvo. Odpovědný orgán je povinen rozpočtovat o daném programu, a to jak v příjmech, tak ve výdajích své rozpočtové kapitoly. Za účelem sledování čisté pozice ČR vůči rozpočtu EU je gestorovi programu navíc stanovena povinnost informovat každoročně Ministerstvo financí o skutečném objemu vyčerpaných prostředků.

Na programy se sdíleným řízením stanovuje EK předem národní alokace, a to zvláště na každý roční program. Národní alokace se skládá z fixní a variabilní částky, přičemž výše variabilní částky vychází např. ze statistických údajů o počtech uprchlíků či azylantů, v závislosti na tom, o který konkrétní program se jedná. Na základě znalosti výše národní alokace a s využitím znalostí o daném KoP lze provést odhad skutečného čerpání. Gestorovi programu je proto uložena povinnost zasílat Ministerstvu financí současně s informací o skutečné výši čerpání také odhad čerpání na běžný rok.

3 Právní zajištění vztahů u komunitárních programů v rámci sdíleného řízení

Vztah mezi Evropskou komisí a členským státem

Pravomoci a povinnosti členského státu při realizaci programu jsou obsaženy v právních aktech:

- a) Rozhodnutí zakládající příslušný program nebo fond a jejich prováděcí pravidla
- b) Rozhodnutí Evropské komise o národním víceletém programu
- c) Rozhodnutí Evropské komise o spolufinancování - je vydáváno EK poté, co jí členský stát předloží a komise schválí návrh ročního programu zahrnující obecná pravidla pro výběr projektů, pravomoci tzv. Odpovědného orgánu a návrh rozdělení finančních prostředků na jednotlivé činnosti. Rozhodnutí obsahuje alokovanou částku členskému státu a období způsobilosti výdajů.

Vztah mezi členským státem a konečným příjemcem

Způsob a konkrétní pravidla zajištění vztahu mezi Odpovědným orgánem a konečným příjemcem přímo z legislativy ES nevyplývá. Vymezení tak vyplývá z národní legislativy.

Dle právního řádu České republiky je pro volbu vhodného právního zajištění určující zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, ve znění pozdějších předpisů, ze kterého vyplývá, že jedinou formou je rozhodnutí Odpovědného orgánu, v němž budou definovány veškeré povinnosti konečného příjemce. Výjimkou je situace, kdy konečným příjemcem je organizační složka státu nebo příspěvková organizace zřízená organizační složkou státu. V tomto případě není rozhodnutí vydáváno, finanční prostředky se poskytují prostřednictvím rozpočtu příslušné OSS, resp. příspěvkové organizace.

4 Obecné zásady hospodaření s prostředky komunitárních programů se sdíleným řízením

1. **Písemné dohody mezi Odpovědným orgánem a zprostředkujícími subjekty.** Odpovědný orgán je oprávněn delegovat některé své činnosti na zprostředkující subjekty, nadále však za výkon těchto činností nese odpovědnost.

2. **Principy řádného a spolehlivého finančního řízení.** Odpovědný orgán zajistí soulad s těmito principy na všech úrovních řízení, tj. až po úroveň konečného příjemce. Součástí je i sledování a hlášení nesrovnalostí
3. **Transparentní výběr projektů.** Odpovědný orgán zajistí, aby výběr konečných příjemců probíhal na základě objektivních kritérií, v souladu s principy transparentnosti a rovného zacházení a v souladu s příslušnou legislativou.
4. **Kontrola projektů.** Odpovědný orgán a Auditní orgán zajistí odpovídající průběžnou a následnou kontrolu projektů podle požadavků příslušné legislativy
5. **Zamezení dvojího financování.** Odpovědný orgán zajistí, aby u projektů realizovaných v rámci programu nedocházelo k financování z více zdrojů EU a zároveň národních veřejných zdrojů za stejným účelem
6. **Zajištění informovanosti o podpoře Společenství.** Odpovědný orgán zajistí dostatečnou informovanost o možnosti účasti v programech Společenství, které spadají do jeho gesce.
7. **Zajištění publicity.** Odpovědný orgán zajistí, aby subjekty podílející se na implementaci programu přiměřeným způsobem informovaly veřejnost o skutečnosti, že projekt je financován ze zdrojů Společenství.
8. **Spolufinancování.** Odpovědný orgán je povinen si ve své rozpočtové kapitole narozpočtovat dostatečné zdroje na spolufinancování
9. **Existence spolehlivých počítačových systémů pro účetnictví, monitoring a výkaznictví.** Před začátkem implementace programu je Odpovědný orgán povinen uvést do provozu počítačový systém, který zajistí spolehlivé plnění požadavků kladených evropskou legislativou na řízení programu v oblasti účetnictví, monitorování a výkaznictví vůči Evropské komisi
10. **Úplnost a včasnost plateb konečným příjemcům** Odpovědný orgán zajistí, aby konečný příjemce obdržel platbu z veřejných zdrojů v plné výši a bez zbytečného prodlení
11. **Vedení účetnictví.** Subjekty podílející se na implementaci programu, s výjimkou konečného příjemce (neukládá-li mu takovou povinnost jiný právní předpis) jsou povinny vést přesné, včasné a spolehlivé účetnictví o svých aktivitách a spravovaných prostředcích zahrnující veškeré operace, které se vyskytly v průběhu implementace programů financovaných prostřednictvím prostředků EU. Tyto subjekty jsou povinny vést účetnictví v souladu s předpisy ČR. Ty subjekty, které nevedou účetnictví podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, jsou v případě příjmů pomoci EU v rámci KoP povinny vést daňovou evidenci podle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. Koneční příjemci musí být schopni při následných kontrolách a auditech průkazně všechny operace dokladovat dle relevantních právních předpisů k jednotlivým KoP.
12. **Audit trail.** Odpovědný orgán zajistí, aby řídicí a kontrolní systém a pracovní postupy splňovaly podmínky legislativy ES na dostatečný audit trail¹.
13. **Uchovávání dokumentů.** Odpovědný orgán a ostatní subjekty podílející se na implementaci, včetně konečných příjemců, jsou povinni uchovávat dokumenty související s projekty realizovanými z prostředků KoP dle pravidel stanovených evropskou a národní legislativou.
14. **Odpovídající zdroje.** Veškeré subjekty zapojené do řízení programu musí mít k dispozici dostatečné zdroje k výkonu své činnosti po celou dobu implementace programu. Odpovídajícími zdroji jsou myšleni i zaměstnanci s dostatečnou zkušeností a jazykovou vybaveností k výkonu administrativy programů Společenství v prostředí mezinárodní spolupráce.
15. **Existence písemných postupů.** Všechny subjekty zapojené do implementace, s výjimkou konečného příjemce, musí zpracovat manuál, který bude zahrnovat písemné pracovní

¹ Záznam(stopu) o kontrole. Podpis kontrolora.

postupy používané při provádění jednotlivých činností souvisejících s implementací komunitárních programů (jedná se zejména o kontrolní, platební a účetní postupy). Dokumenty vztahující se k uskutečněným výdajům, provedené platby, uskutečněné práce a kontroly provedené v souvislosti s každým projektem/programem musí splňovat požadavky legislativy ES vztahující se k danému projektu/programu a dále musí být uchovávány záznamy o orgánu, který tyto dokumenty uchovává, a o místě jejich archivace.

- 16. Jednoznačné vymezení funkcí.** Všechny subjekty zapojené do řízení a kontroly programu musí mít jasně vymezeny své funkce. Jasně definováno musí být rovněž rozdělení funkcí v rámci daného subjektu.
- 17. Oddělení schvalovací, platební a účetní funkce.** Subjekty zapojené do implementace programu musí vhodnými organizačními opatřeními zajistit oddělení funkcí schvalovací, platební a účetní, tj. nesmí nastat situace, kdy tatáž osoba platbu schválí, provede a zaúčtuje.
- 18. Interní audit.** Činnost Odpovědného orgánu včetně realizace plateb a činnost subjektů, na které Odpovědný orgán delegoval některé své funkce, musí podléhat internímu auditu. Tuto službu může plnit i útvar interního auditu zřízený v rámci instituce, ve které je tento subjekt organizačně začleněn.
- 19. Vracení prostředků** Každý subjekt podílející se na implementaci programu je povinen vrátit nevyužité nebo neoprávněně vyplacené či nesprávně použité prostředky v souladu s relevantními právními předpisy (např. zákony č. 218/2000 Sb., č. 250/2000 Sb.). Dále jsou stanovena pravidla pro subjekty zapojené do řízení KoP v rámci sdíleného řízení, která jsou odvozena ze zkušeností získaných při řízení strukturálních fondů a Fondu soudržnosti.
- 20. Bezdlužnost.** Je žádoucí, aby se prostředky KoP neposkytovaly konečným příjemcům, kteří nejsou bezdlužní vůči orgánům státní správy, samosprávy či zdravotním pojišťovnám nebo kteří nemají vypořádané finanční závazky z jiných projektů financovaných z KoP nebo jiných fondů EU.
- 21. Systém dvojího podpisu.** Subjekty zapojené do řízení programu musí při schvalování jednotlivých úkonů důsledně dodržovat systém dvojího podpisu. Pro tyto účely musí manuály pracovních postupů obsahovat ustanovení o tom, která osoba (vymezená svou funkcí) má oprávnění daný úkon podepsat.
- 22. Kontroly před provedením platby.** Před převodem prostředků na další subjekt je každý subjekt povinen v souladu se svými pracovními postupy provést a zdokumentovat příslušné kontroly.
- 23. Zastupitelnost zaměstnanců.** Subjekty zapojené do implementace programu musí zajistit vzájemnou zastupitelnost zaměstnanců u všech funkcí souvisejících s hospodařením s finančními prostředky EU.
- 24. Bezpečnost informačních systémů** Každý subjekt podílející se na implementaci programu musí zajistit bezpečnost užívaných informačních systémů na základě požadavků obecně platných v EU.
- 25. Přístup k informacím** Povinností každého subjektu podílejícího se na implementaci programu je umožnit přístup k informacím týkajícím se hospodaření s prostředky EU na národní úrovni a dále orgánům EU (EK, Evropský účetní dvůr, OLAF). Příslušné orgány požadující informace musí být k takovým úkonům kompetentní na základě právních předpisů nebo uzavřených smluv.
- 26. Evidování kurzových rozdílů** Odpovědný orgán zajistí evidenci a pravidla pro nakládání s kurzovými rozdíly vzniklými při platbách z prostředků EU.

5 Obecný program Solidarita a řízení migračních toků

Prvním komunitárním programem založeném na principu sdíleného řízení v ČR je operační program Solidarita a řízení migračních toků.

Cílem obecného programu Solidarita a řízení migračních toků je především napomáhat členským státům při realizaci společné azylové a migrační politiky EU, a to konkrétně při:

- a) činnostech vykonávaných při přijímání uprchlíků a přesídlenců,
- b) integrovaném řízení návratů ze strany členských států,
- c) činnostech týkajících se integrace příslušníků třetích zemí do společností členských států,
- d) integrovaném řízení vnějších hranic Evropské unie.

Součástí tohoto programu pro programovací období 2007 - 2013 jsou čtyři fondy

- a) Evropský uprchlický fond na období 2008 až 2013,
- b) Evropský fond pro integraci státních příslušníků třetích zemí na období 2007 až 2013,
- c) Fond pro vnější hranice na období 2007 až 2013,
- d) Evropský návratový fond na období 2008 až 2013.

Evropský uprchlický fond na období 2008-2013

Evropský uprchlický fond na období 2008-2013 byl zřízený Rozhodnutím Evropského parlamentu a Rady č. 573/2007/ES z 23. května 2007 jako součást obecného programu Solidarita a řízení migračních toků. Obecným cílem fondu je podpora a povzbuzení úsilí členských států při přijímání uprchlíků a vysídlených osob a při nesení důsledků tohoto přijímání s ohledem na právní předpisy Společenství v těchto věcech prostřednictvím spolufinancování.

Fond podporuje tyto operační cíle:

Operační cíl 1: podmínky přijímání žadatelů o udělení mezinárodní ochrany

Operační cíl 2: integrace azylantů

Operační cíl 3: přesídlení

Cílovou skupinou pro jednotlivé činnosti fondu jsou státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, kteří mají právní postavení vymezené Ženevskou úmluvou ze dne 28. července 1951 o právním postavení uprchlíků a Protokolem k ní z roku 1961 a kterým je povoleno pobývat v tomto postavení v jednom ze členských států, státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, kteří požívají určité formy mezinárodní ochrany členským státem ve smyslu směrnice Rady 2004/83/ES ze dne 29. dubna 2004, státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, kteří požádali o jednu z forem ochrany podle bodu 1. a 2., státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, kteří požívají dočasné ochrany ve smyslu směrnice 2001/55/ES, státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, kteří jsou nebo byli znovusídlení v členském státě.

Evropský fond pro integraci státních příslušníků třetích zemí

Evropský fond pro integraci státních příslušníků třetích zemí na období 2007-2013 byl zřízený Rozhodnutím Rady č. 2007/435/ES z 25. července 2007 jako součást obecného programu Solidarita a řízení migračních toků.

Obecným cílem fondu je podpora členských států v jejich úsilí umožnit státním příslušníkům třetích zemí pocházejícím z odlišného hospodářského, sociálního, kulturního, náboženského, jazykového a etnického prostředí, aby splnili podmínky pobytu, a usnadnit jejich integraci do evropské společnosti.

Fond podporuje následující operační cíle:

Operační cíl 1 - cílené, dlouhodobé a aktivní zapojení krajů, měst a obcí do procesu integrace cizinců v ČR a iniciace a vznik regionálních projektů - Center na podporu integrace cizinců

Operační cíl 2 - cílené řešení sociální, právní a podpory integrace cizinců se speciálními potřebami - nezletilých cizinců

Operační cíl 3 - podpora vzájemné komunikace, výměny zkušeností mezi cizinci a členy majoritní společnosti a zefektivnění poskytování informací odborné veřejnosti, úředníkům státní správy a občanům o situaci a postavení cizinců i o přínosech imigrace pro společnost a občany ČR.

Operační cíl 4 - zefektivnění vzájemné komunikace mezi státními i nestátními orgány a institucemi, které se na integraci cizinců v ČR podílejí a zvýšení odborného potenciálu jeho pracovníků

Operační cíl 5 - zlepšení hodnocení průběhu a podpory integrace cizinců v ČR a cílenější zaměření aktivit orgánů a institucí na podporu integrace cizinců

Operační cíl 6 - posilování mezikulturních kompetencí zaměstnanců státní správy

Operační cíl 7 - poskytování asistenčních služeb příslušníkům třetích zemí.

Cílová skupina není explicitně určena v žádném článku Rozhodnutí o zřízení daného fondu. Opatření na podporu procesu integrace státních příslušníků třetích zemí v členských státech by se měla zejména zaměřovat na nově příchozí státní příslušníky třetích zemí. Nemělo by jít o osoby, které na území členského státu získaly nárok na právní postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta. Jedná se tedy o zejména o nově příchozí státní příslušníky třetích zemí pobývajících na území členského státu legálně v režimu zákona o pobytu cizinců 326/1999 Sb. Do oblasti působnosti tohoto rozhodnutí nespádají občané EU a státní příslušníci třetích zemí, kteří podali žádost o mezinárodní ochranu, o níž dosud nebylo pravomocně rozhodnuto, nebo kteří požívají postavení uprchlíka nebo status doplňkové ochrany.

Evropský návratový fond

Evropský návratový fond byl zřízený na období 2008 – 2013 Rozhodnutím Evropského parlamentu a Rady č. 575/2007/ES z 23. května 2007 jako součást obecného programu Solidarita a řízení migračních toků.

Obecným cílem fondu je podpora úsilí členských států o zlepšení řízení návratů ve všech aspektech prostřednictvím využívání koncepce integrovaného řízení a zabezpečování společných akcí nebo vnitrostátních akcí v rámci zásady solidarity.

Fond podporuje následující operační cíle:

Operační cíl 1 - zajištění pokračování činnosti programu dobrovolných návratů a posílení informovanosti o službách v jeho rámci poskytovaných u cílové skupiny, odborné a laické veřejnosti

Operační cíl 2 - zajištění udržitelnosti realizovaných návratů a motivace pro volbu dobrovolného návratu mezi cílovou skupinou

Operační cíl 3 - zvýšení efektivnosti již existujících programů dobrovolného návratu, podpora pracovníků podílejících se na realizaci dobrovolných/asistovaných návratů, sběr „best practices“ a podpora mezinárodní spolupráce při realizaci dobrovolných návratů

Operační cíl 4 – zvýšení efektivnosti již existujícího programu pro nucené návraty (realizace správních vyhoštění), podpora zaměstnanců podílejících se na těchto programech, sběr osvědčených postupů a podpora mezinárodní spolupráce v oblasti nucených návratů.

Cílovou skupinou pro jednotlivé činnosti fondu je státní příslušník třetí země:

- jehož žádost o mezinárodní ochranu v členském státě dosud nebyla pravomocně zamítnuta a který se může rozhodnout využít možnosti dobrovolného návratu, pokud nezískal novou státní příslušnost a neopustil území tohoto členského státu;
- který požívá mezinárodní ochranu ve smyslu směrnice 2004/83/ES;
- který nesplňuje nebo již nesplňuje podmínky pro vstup a pobyt v členském státě a který v souladu s povinností opustit území tohoto členského státu využije dobrovolného návratu;
- který nesplňuje nebo již nesplňuje podmínky pro vstup a pobyt v členském státě.

Fond pro vnější hranice

Fond pro vnější hranice na období 2007 až 2013 byl zřízený Rozhodnutím Evropského parlamentu a Rady č. 574/2007/ES z 23. května 2007 jako součást obecného programu Solidarita a řízení migračních toků. Fond by měl přispívat k zajištění jednotné a vysoce kvalitní ochrany vnějších hranic a k pružné přeshraniční dopravě, k rozvoji společného evropského systému integrovaného řízení hranic.

Obecné cíle fondu

- účinná organizace kontrol, která zahrnuje úkoly v oblasti kontroly a ostrahy týkající se vnějších hranic;
- řízení toků osob na vnějších hranicích ze strany členských států;
- zabezpečení jednotného uplatňování právních předpisů Společenství o překračování vnějších hranic, především nařízení č. 562/2006/ES příslušníky pohraniční stráže;
- zlepšení řízení činností organizovaných konzulárními a jinými službami členských států v třetích zemích, pokud jde o toky státních příslušníků třetích zemí na území členských států a spolupráci v této oblasti.

Fond podporuje následující operační cíle:

Operační cíl 1 – posílení efektivity systému hraniční kontroly na mezinárodních letištích

Operační cíl 2 – zvýšení schopnosti hraniční stráže vykonávat hraniční kontrolu a dohled na mezinárodních letištích s užitím nejmodernějšího technického vybavení dopravních prostředků a komunikačních technologií

Operační cíl 3 – zlepšení podmínek diplomatických misí s ohledem na bezpečnost a vybavení

Operační cíl 4 – posílení fungování mezinárodních částí VIS a SIS, systému zasílání předběžných informací o cestujících v letecké dopravě a vytvoření zálohového centra

Operační cíl 5 - vytvoření efektivnějšího systému hodnocení a řízení migračních toků prostřednictvím analýzy rizik a posílení boje proti nelegální migraci

Operační cíl 6 – posílení úkolů týkajících se aplikace legálních nástrojů Společenství v oblasti vnějších hranic a víz a posílení kapacit a odbornosti odpovědných orgánů za řízení vnějších hranic a konzulárních úřadů

Závěr

Komunitární programy jsou finančním nástrojem, které jsou financovány přímo z evropského rozpočtu. Jejich cílem je podpořit mezinárodní spolupráci subjektů z jednotlivých členských zemí v oblastech, které přímo souvisejí s evropskými politikami.

Evropský parlament a Rada Evropské unie s cílem postupně vytvořit prostor svobody, bezpečnosti a práva, přijala opatření k zajištění volného pohybu osob, azylu a přistěhovalectví a zajištění práv příslušníků třetích zemí.

Pro tento účel byl v rámci komunitárních programů zřízen Evropskou komisí operační program „Solidarita a řízení migračních toků“.

Součástí tohoto programu pro programovací období 2007 - 2013 jsou čtyři fondy

- a) Evropský uprchlický fond na období 2008 až 2013,
- b) Evropský fond pro integraci státních příslušníků třetích zemí na období 2007 až 2013,
- c) Fond pro vnější hranice na období 2007 až 2013,
- d) Evropský návratový fond na období 2008 až 2013.

Provádění těchto fondů v České republice se musí řídit stanovenými finančními pravidly Evropského společenství.

Literatura

- [1] Nařízení rady ES, EURATOM č. 1605/2002, Úř. věst. L248,16.9.2002.
- [2] <http://www.mfr.cz>
- [3] <http://www.mvcr.cz>
- [4] <http://www.vlada.cz>
- [5] <http://www.euroscop.cz>
- [6] <http://www.euractiv.cz>

Komunitární programy - finanční nástroj Evropského společenství

ABSTRAKT

Vladislava Jedličková

Komunitární programy EU jsou finančním nástrojem evropského společenství. Způsoby realizace komunitárních programů vyplývají z obecných zásad nařízení Rady (ES, EURATOM) č. 1605/2002, kterým se stanoví finanční nařízení o souhrnném rozpočtu Evropských společenství a nařízení Komise (ES, EURATOM) č. 2342/2002, kterým se stanovují podrobná pravidla pro realizaci finančního nařízení. Komunitární programy mohou být realizovány centralizovaným řízením a nebo sdíleným řízením. Při centralizovaném řízení jsou komunitární programy financovány přímo z rozpočtu EU.

Principem sdíleného řízení je rozdělení pravomocí mezi Evropskou komisi a členský stát EU. Prvním komunitárním programem, který je v české republice založen na principu sdíleného řízení je pro programové období 2007 až 2013 obecný program „Solidarita a řízení migračních toků“. I v tomto způsobu finančního řízení existují oblasti, ve kterých má členský stát i Evropská komise společnou odpovědnost (např. dodržování pravidel publicity).

Klíčová slova: komunitární program, centralizované řízení, sdílené řízení

Community Programs - Financial Instrument of the European Communities

ABSTRACT

Community programs are a financial instrument of the European Communities. Mechanisms for implementing community programs resulting from general principles of Regulation (EC, Euratom) No 1605/2002 on the Financial Regulation applicable to the general budget of the European Communities and Commission Regulation (EC, Euratom) No 2342/2002 laying down detailed rules for the implementation of the Financial Regulation. Community programs may be implemented by centralized management or shared management. In the centralized management of community programs are funded directly from the EU budget.

The principle of shared management is the division of powers between the European Commission and EU Member States. The first community program, which is in the Czech Republic based on the principle of shared management for the programming period 2007 to 2013 is common program "Solidarity and Management of Migration Flows". Even in this method of financial management, there are areas in which a Member State and European Commission joint responsibility (eg. compliance with the rules of publicity).

Keywords: Community program, Centralized management, Shared management